Vrijdag, 13 Maart 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3551

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Anti-spil demonstraties in Rio.

Zelfs Nazies roepen „Viva Brasil".

Waerstand van Duitsers aan het Oostfront gebroken.

OPSTOOTJES EN DEMONSTRATIES IN RIO.

De Brazilianen demonstreren oproerig tegen Duitse zakenmensen nadat de Regering tot de maatregel overging om een zeker percentage van de gelden van as-burgers en firma's in Brazilië te confisqueren. Zelfs toen de namiddagbladen verschenen met opschriften over het decreet van Vargas voor het in beslag nemen van de as-credieten als repressaille voor het tot zinken brengen van 4 Braziliaanse schepen, trokken woeste menigten door de straten en bestormden Duitse, Japanse en sommige Italiaanse zakenhuizen. Hierbij werd grote schade aangericht en in sommige gevallen werd zelfs geweld gepleegd tegen onderdanen van de as.

De menigten werden tenslotte uiteengeslagen door ongeveer 2500 burgerlijke en militaire politiemannen en oproerploegen, die voortgingen te paard en in auto's te patrouilleren door de zakenwijken van de hoofdstad, zelfs nadat een plotselinge regenvlaag de woede van de laatste demonstranten kwam bekoelen.

De politie bewaakte grote banken, zoals de Banco Allemao Transatlantico en de Banco Germanico America do Sul in Rio's financiële district, met submachinegeweren, traangaskanonnen en andere instrumenten, die gewoonlijk bij opstootjes gebruikt worden. Tevens werden nog een vijftig andere zakeninstellingen van de as of welke onder beheer staan van de as bewaakt, die tevoren werden aangevallen en in verschillende mate werden beschadigd.

De politie trad niet erg streng op tegen de demonstranten en deed weinige pogingen om verschillende Duitsers en Japanners te helpen, die door het volk mishandeld werden. Enkele personen werden gewond, maar er werden geen doden gemeld bij de opstootjes, hoewel de politie verschillende malen in de lucht schoot om de menigte uiteen te jagen.

Morgen worden weer demonstraties verwacht, nu de Bazilianen echt woedend zijn over het in de grond boren der vier schepen, hetgeen wordt weerspiegeld met steeds meer bittere krantenkoppen, samen met de snelle maatregel van de Regering tegen de as.

Verwrongen ijzeren afsluitingen verborgen gedeeltelijk de voorzijde van Casa Lohner aan Rio's voornaamste Avenida Rio Branco en van Casa Allemao in het hart van het mooie winkel-district. Deze twee Duitse winkels, die op de zwarte lijst staan, leden de meeste schade.

Intussen werden op de grote gebouwen van Hermann Stoltz Company en Hasenclever Company aan de Avenida Rio Branco grote Braziliaanse vlaggen gehesen door de angstige employees, waarop de menigten het nationale volkslied zongen. Tevoren had het volk geschreeuwd: „Verraders! Honden!" en gedreigd de zaken te zullen leegplunderen.

Het pro-Duitse ochtendblad „Gazeta de Noticias" en het namiddagblad „Meiodia" hesen ook de Braziliaanse vlag, terwijl de staf luidkeels riep „Viva Brasil!" uit de ramen in antwoord op de bedreigingen van de menigten om hieraan te voldoen of dat anders de instellingen zouden worden leeggehaald.

Het volk viel verschillende winkels aan, die van Portugezen of Brazilianen zijn maar Duitse namen dragen als „Feira Leipzig" en „Bar Adolf". De eigenaars veranderden haastig de namen van deze zaken.

Intussen achtten ingelichte bronnen de maatregel van de Regering, waarbij de credieten van de as werden geconfisqueerd — hetgeen de eerste maal zou zijn geschied door een land, dat niet met een ander in oorlog is — als de krachtigste stap, die hier ooit genomen werd.

Een hoge bron zeide als uitleg van de verklaring van het decreet, dat „burgerlijke bevolkingen zich nauw verbonden achten met het lot van strijdkrachten" als „een besef in Amerika van de ware betekenis van een totale oorlog."

Hieraan werd toegevoegd, dat het decreet van heden te kennen geeft, dat „ouderwetse begrippen van oorlog en internationale wetten vergeten zijn en het nieuwe idee om de overwinning te behalen ten koste van elke prijs thans in Amerka aanvaard is." De zegsman legde uit: „Terwijl het decreet breekt met elke aanvaarde traditie, breekt het nog niet als Duitsland toen het de Europese landen invadeerde of begon met de duikbootaanvallen zonder waarschuwing op de neutrale scheepvaart" (Rio de Janeiro, (AP) 12.3).

DE „GNEISENAU" WORDT HERSTELD.

Officiële bronnen zeiden, dat door Britse vliegers foto's genomen werden van het 26.000 ton grote Duitse slagschip „Gneisenau" in het droogdok te Kiel. Deze tonen aan, dat het schip uitgebreide herstellingen ondergaat, welke waarschijnlijk nodig werden gemaakt, terwijl de „Gneisenau" en het zusterschip daarvan, de „Scharnhorst" de vorige maand door het Kanaal snelden (Londen, (AP) 12.3).

DE „TIRPITZ".

In een verslag over de Britse aanval op de „Tirpitz" zegt het nieuwsblad „News Chronicle", dat het slagschip in feite nooit binnen een afstand van 300 mijl kwam van zijn verlangde prooi, welke in dit geval een convooi was, dat nu in een Russische haven is aangekomen. Het blad zeide, dat de „Tirpitz" gebouwd is op een Duits plan voor betrekkelijk korte zeereizen.

Als het schip in een haven is woont de bemanning in barakken. Daarom heeft het schip meer ruimte voor waterdichte schotten en deze maken het haast onkwetsbaar voor vliegtuig-aanvallen (Londen, (AP) 12.3).

GEALLIEERD LENTE-OFFENSIEF HEEFT EEN GOEDE KANS VAN SLAGEN.

AP-man Fred van der Schmidt seint uit New York:

Ophopende militaire en politieke gebeurtenissen geven een aanwijzing, dat zich belangrijke operaties concentreren rond het gebied van de verlaten Noordkaap aan het uiteinde van Noorwegen en de duizend voet hoge granietklippen aan de Russische kust bij Murmansk. Er zijn reeds grote lucht- en vlootoperaties gaande, waaronder grote Duitse schepen en Britse torpedo-vliegtuigen begrepen zijn. De vliegtuigen opereren waarschijnlijk van een vliegdekschip, andere Britse oorlogsschepen en convooien van de Verenigde Landen.

Dit kan niet geheel worden uitgelegd als een gewoon vervoer van Noordamerikaanse en Britse voorraden naar Archangel. Meer dan een bekwame waarnemer beschouwden de mogelijkheid of de Westelijke Geallieerde mogendheden een wig van een goed uitgeruste strijdmacht zullen slaan in het Noorden van Europa wanneer de middernachtszon in de komende zomer zal schijnen.

Het tijdschrift „Vrij Europa", dat een overzicht geeft van internationale zaken en te Londen gepubliceerd wordt, zeide dat een Geallieerd lente-offensief in het Westen een goede kans van slagen moet hebben omdat de strijdkrachten, die thans geconcentreerd zijn op de Britse eilanden waarschijnlijk sterker zijn dan die, waarover de Duitsers kunnen beschikken van Kirkenes in Noorwegen tot Hendaye in Frankrijk.

„Vrij Europa" verklaarde, dat zowel militaire als politieke redenen Noorwegen aanwijzen als de plek waar de Geallieerden kunnen toeslaan met overweldigende strijdkrachten. Hieraan wordt toegevoegd, dat de beheersing over Scandinavië den Verenigden Landen een geschikte schakel zal bieden met Rusland door Finland en hen in staat zal stellen rechtstreeks naar het hart van Duitsland te slaan. Het offensief in het Noorden van Europa zou ook een extra-bijdrage kunnen zijn aan de Russische zaak, welke de Sovjet-Unie volgens alle tekenen ook verwacht. Een succesrijke aanval zou Finland uit de oorlog kunnen dringen en de Geallieerd-Russische voorraadlinie kunnen beschermen via de haven van Murmansk. Tevens zouden de Geallieerden in Noorwegen hersteld kunnen worden waar zij een steeds toenemende weerstand van de bevolking zouden kunnen organiseren.

Een gemeenschappelijk Noordamerikaans-Brits-Russisch gevechtsfront zou snel kunnen worden geworpen over het dunne uiteinde van Finland en dit front zou juist kunnen voorzien in de voortstuwende kracht, die de Russen nodig hebben om de gehele Noordelijke Duitse flank om te wentelen en te doen neerstorten op de Baltische staten en Oost-Pruisen zelf.

Er zijn 1500 mijlen van zee van de huidige Noordamerikaanse bases in Noord Ierland af tot de Noordkaap, doch het is nauwelijks 30 mijl over het meest Noordoostelijke einde van Noorwegen naar Russisch gebied en nog maar 50 mijl verder naar het Oosten tot Murmansk. 300 Mijl recht ten Zuiden van Murmansk, welke afstand haast rechtstreeks over een spoorlijn kan worden afgelegd, ligt het front van Staraya Russa, waar de Russen verder dan waar ook in de richting van Duitsland zijn doorgedrongen. Staraya Russa ligt slechts 130 mijl van Letland en 400 mijl van Oost-Pruisen.

Tekenen, die wijzen op iets groots in het Noorden zijn:

1) De Duitsers hebben de „Tirpitz", de „Admiral Scheer", de „Admiral Hipper" en de „Prinz Eugen" naar Trondheim gebracht om de Geallieerden uit het Noorden te houden.

2) De aanwezigheid van Britse torpedo-vliegtuigen, die opereren van vliegdekschepen en andere marine-strijdkrachten, die het convooi beschermden, dat Rusland bereikte.

3) De Duitse bekendmaking, dat de Britten de Shetland-eilanden gemaakt hebben tot een belangrijke luchtbasis.

4) Washingtons benoeming van Admiraal Harold Stark als commandant van de Noordamerikaanse vlootstrijdkrachten, die opereren in de Europese wateren.

5) De toenemende Russische druk op de Finnen en Duitsers aan het Ladogafront (New York, (AP) 12.3).

CHURCHILL OVER DE POST VAN BEAVERBROOK.

Premier Churchill deelde aan het Lagerhuis mede, dat de voorgenomen missie van de productie-coördinatie van Beaverbrook in de Verenigde Staten is afgesteld en het onzeker is of Beaverbrook naar Washington zal gaan.

Churchill zeide, dat de Productie- en Arbeids-Ministeries de verantwoordelijkheid delen voor de toewijzing van Britse arbeidskracht. Hij zeide, dat — naar vermeend wordt — Beaverbrook bereid is de reis naar Washington te ondernemen, doch dat hij „hiervan niet zeker" is, aangezien Beaverbrook een chronische asthma-lijder is (Londen, (AP) 12.3).

WELLES OVER HET SCHEEPVAART-PROBLEEM.

Benjamin Sumner Welles zeide bij een persconferentie, dat de Verenigde Staten en andere maritieme landen van het Westelijk halfrond alles zullen doen wat in hun macht ligt om het hoofd te bieden aan de noodtoestand in de scheepvaart als resultaat van het tot zinken brengen van Noordamerikaanse en Braziliaanse schepen. Welles gaf dit antwoord toen hem gevraagd werd welke maatregelen zouden worden genomen om tegemoet te komen aan de situatie, die voorkomt uit Brazilië's beslissing van gisteren om zijn koopvaardijvloot naar de havens terug te roepen (Washington, (AP) 12.3).

TOJO SPREEKT OVER „VEROVERING" NEDERLANDS OOST INDIË.

In een speciale zitting van het Japanse Parlement, dat bijeengeroepen was om de „verovering" van Nederlands Oost Indië te vieren, beweerde Premier Hideki Tojo van Japan het volgende: „De vloten van de Verenigde Staten en Groot Britannië zijn reeds bijna verdwenen van de oppervlakte van de Stille Oceaan.

Alle vijandelijke sterkten in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan zijn in onze handen. De Verenigde Staten en Groot Britannië, die de nationale kracht van Japan onderschatten en de eis weigerden waartoe het gerechtigd was, hebben Japan in openlijke vijandelijkheden gedreven. Nu zien deze landen zich gesteld voor het feit, dat geen slag kan worden gevoerd zonder verloren te worden en dat geen positie met succes verdedigd kan worden. De Noordamerikaanse en Britse Regeringen hebben lichte hoop in de toekomst en bluffen op haar uitgebreide herbewapeningsprogram".

Tojo ging verder: „Vele industriële instellingen en andere belangrijke bronnen in Nederlands Oost Indië hebben betrekkelijk weinig schade geleden.

De Japanners hebben neergeschoten of op de grond vernietigd meer dan 1600 vliegtuigen. De Japanners veroverden 2100 stukken geschut".

De Japanse Minister van Marine Admiraal Shigetaro Shimada droeg ook zijn aandeel bij in de opsomming en zeide: „130 Oorlogsschepen van de Verenigde Landen zijn tot zinken gebracht. De Japanse verliezen zijn slechts 4 torpedojagers, 4 duikboten, 5 speciale duikboten, 1 speciaal schip, 5 mijnenvegers en 27 transportschepen". (Tokio, (AP) 12.3).

[Commentaar is overbodig. De opgeschroefde „successen" van de Japanse ratten spreken voor zich zelf — Red.]

Het nieuws van vandaag.

Als een Zuid-Amerikaan eenmaal kwaad is dan is hij goed kwaad. En het Braziliaanse volk is kwaad. Dit konden de Duitsers in Rio gisteren aan den lijve ondervinden, terwijl bovendien de uitstalkasten van hun winkels door het volk werden ingeslagen. Volgens de telegrammen moet het er heet zijn toegegaan als 2500 politiemannen nog geen orde konden scheppen. De bange Duitsers moesten maar snel de groene-vlag-met-gele-ruit-met-wereldbol uitsteken, die hun duikboten naar de bodem der zee hadden gejaagd. In elk geval hebben de Brazilianen ingezien hoe gevaarlijk het is gastvrijheid te bieden aan de Duitsers, die toch nooit iets weten te waarderen. Men is dan ook vastbesloten af te rekenen met het nazie-gespuis. De heren in Berlijn gaven nog geen kik over het gebeurde. Zullen zij oorlog gaan verklaren? (blz. 1).

Het is hun niet aangeraden zich nog meer vijanden op de hals te halen nu zij genoeg te doen hebben met de Russen, die langs het gehele front een ontzaggelijke druk uitoefenen. Timosjenko heeft even met anderhalf millioen man een aanval geopend in het Zuiden waar reeds „twee grote bewoonde belangrijke kruispunten" zouden zijn veroverd. Ook een Duitse linie ten Noord-Oosten van Orel zou zijn doorgebroken, behalve nog de Straus-linie, die waarschijnlijk rond Rzhev moet liggen. Het Russisch communiqué echter bevestigt niets officieel en zegt maar, dat de weerstand van de Duitse fascisten gebroken wordt (blz. 3).

Premier Hideki Tojo heeft gesproken voor de Japanse Diet, die de „verovering" van onze Oost vierde. De leugens, die hij er verkondigde staan op blz. 1. Ook zijn Minister van Marine, Admiraal Sjimada, sprak. Wat deze zeide is gewoon belachelijk.

Een AP-man seint uit New York de meningen van invloedrijke analysten en het blad „Vrij Europa" over de gebeurtenissen in het hoge Noorden van Europa en de kansen van een Geallieerd lente-offensief. (blz. 1). De Raf is alvast actief en bestookt Kiel waar het Duitse slagschip „Gneisenau" gerepareerd wordt. (blz. 1).

Mijn Schilt ende betrouwen, Sijt Ghij, o GODT, mijn Heer.

Rede van Pieter Sjoerds Gerbrandy:

Java werd gehouden totdat Helfrich genoodzaakt was slag te leveren tegen de Japanse Armada welke ongeveer 60 transportschepen beschermde.

Op dat ogenblik waren er 14 Japanse kruisers, 55 torpedo-jagers, 25 duikboten, 5 vliegtuigmoederschepen. Alles te zamen meer dan 100 Japanse oorlogsschepen in de Nederlands Indische wateren. De Japanse vloot had zeer hevige slagen te incasseren doch het ten gronde richten van het geweldige transport dat door een rij duikboten werd beschermd gelukte niet en een belangrijk deel van de geallieerde vloot, die nog niet een derde bedroeg van de Japanse, ging ten onder. de invasie van Java kon niet langer worden voorkomen. Na een krachtige, heftige verdediging van twaalf dagen was het pleit beslecht.

Tegen een vijand die een viervoudige overmacht te land en een tienvoudige in de lucht had, was het een wanhopige strijd.

Ofschoon onze vlag nog waait over verschillende delen van de Archipel, ofschoon het grootste deel van Sumatra nog in onze handen is, is de eerste phase van onze oorlog daar afgesloten.

Nederlands Indië ondergaat voor het grootste gedeelte het lot van het moederland dat wil zeggen: onderwerping en bezetting. Het is een ernstige nederlaag, des te ernstiger omdat zij destructiever is dan die van Nederland. Gedurende de laatste 80 jaar heeft ons Indië een ontwikkeling in zijn economische en politieke structuur te zien gegeven, die in het algemeen ten hoogste is gewaardeerd, zowel door de volken van Indië als door het Nederlandse volk in Europa, een ontwikkeling, die begon vruchten te dragen door ons gehele Imperium en die voor de toekomst nog rijker vruchten beloofde. Dit prachtige geboren is nu ruw uiteengereten. Blank en bruin liggen nu beide onder de hiel van den veroveraar. De meest grootse industriële bouwwerken zijn met opzet door ons zelf verwoest, teneinde den vijand van hun voorrechten te beroven. Over de missie, het onderwijs, de administratie, de plantages, over het leven des volks hangt de dreiging van het zwaard van den veroveraar, wiens enige doeleinden zijn: macht en voordeel. Dit is, in het kort, de huidige situatie. Zullen wij nu met over elkaar gevouwen armen gaan neerzitten? Zullen wij toegeven wat de Duitsers en hun medeplichtigen ons toeschreeuwen: „Ge ziet dat de ganse politiek van samenwerking met democratische staten tot een ramp heeft geleid?"

Ik ben ervan overtuigd, dat iedere ware Nederlander zijn antwoord gereed heeft, terwijl vele andere Nederlanders dit antwoord reeds gegeven hebben. Veroorloof mij mijn antwoord op eigen wijze te geven en te beginnen met een vraag: „Denkt ge, dat het Britse volk, wanneer het de toestand in het Verre Oosten overweegt die ongeveer even slecht is als die in Europa in Mei 1940 was, de geweldige daden van zijn luchtmacht toen vergeten is, de meesterlijke campagne in Abessinië? Denkt ge, dat het Britse volk nu het deze zwarte wolken ziet, vergeten is, dat de verbindingslijnen in de Atlantische Oceaan zo prachtig in stand gehouden zijn? Dat de asmogendheden in Europa millioenen en millioenen hebben verloren op de slagvelden in Rusland? Dat het Suez-kanaal beschermd is gebleven? Dat het zogenaamde Italiaanse Imperium in scherven is gesmeten? Denkt ge dat zij alleen maar rond Churchill staan, wanneer het verloop van de oorlog bemoedigend is? En niet wanneer het ontmoedigend is?

Wanneer ge dit op ons zelf toepast, zou het dan niet schandelijk ondankbaar zijn, wanneer wij nu over het hoofd zagen, wat door de gehele wereld gezien en bewonderd is: onze geringe strijdkracht, die trouw medehielp aan de zuivering van de Atlantische Oceaan en de Middellandse Zee, die in de Indische wateren niet ophield den Japanners slag op slag toe te brengen, totdat zij zelf uitgeput was? Zou het niet schandelijk zijn, wanneer wij aan onze gevallen helden denken, wanneer wij nu ook maar voor één ogenblik de moed laten zakken?

Maar er is nog iets anders. Deze oorlog is en blijft een wereldoorlog. En in deze worsteling is de tijdelijke val van Nederlands Indië slechts een incident. Onze situatie in Europa en Azië is er eèn, die een zeer gemakkelijk doelwit biedt. Dit is de erfenis onzer vaderen, die wij moeten aanvaarden. Doch de worsteling-in-haar-geheel gaat voort niettegenstaande de vloed, die onze Archipel overdekt voor dit ogenblik. Het lot treft ons nu onmiskenbaar zeer zwaar. De hand Gods rust zwaar op Nederlands Indië en Nederland, doch wij weten ook wat er geschreven staat: „Hij zal zijn volk niet eindeloos kastijden, noch zal Hij ons eeuwig doen lijden onder zijn toorn."

Willen wij onze plicht jegens Nederlands Indië één ogenblik verzaken?

Dit brengt mij tot mijn antwoord: wanneer wij het verloop der grote oorlogen in het licht der historie zien — onze vrijheidsoorlogen, onze oorlogen in de tijd van Willem III, het Napoleontische tijdperk — dan zien wij, dat de historie niet geleid werd door de vraag wat het voordeligst leek, doch door moed, durf en rechtvaardigheid.

Anders bouwen wij op zand, omdat de fundatie der rechtvaardigheid de enige is, die kracht geeft, omdat rechtvaardigheid wortelt in God. Het Duitse volk heeft zich overgegeven aan een beweging, die de harmonie tussen macht en recht vernietigt. Japan heeft nimmer iets van deze conceptie gekend, een conceptie, die als een gouden draad door het leven van Amerika en Europa liep, een draad, die gedurende de laatste decenniën in Nederlands Indië is gesponnen door de Nederlands Indische gemeenschap en die haar begin in het moederland vond.

Deze gouden draad heet: rechtvaardigheid. Wij zien in Europa wat er geschiedt, wanneer die draad niet langer wordt gevolgd. Het is verschrikkelijk voor ons Indië en zijn prachtige, vreedzame volken, dat het hiervan tijdelijk is beroofd. Onze politiek is vasthouden, onverbiddelijk en onvoorwaardelijk aan het eens gekozen pad, dat wordt gewezen door de tegenstellingen tussen goed en kwaad, recht en onrecht, vrijheid en slavernij, vrije samenwerking der volken en agressie. Terwijl in de Stille Oceaan het licht verduistert, terwijl in Europa de eerste zwakke lichtschijn verschijnt,

die zegt, dat de ochtend op de nacht volgt, herinneren wij ons met des te groter ernst, dat voor ons slechts één ding noodzakelijk is: **volhouden.**

In naam van de Nederlandse regering verzeker ik allen Nederlanders, dat op dit ogenblik, op dit droeve ogenblik ons werk voortgaat langs nieuwe paden onder leiding van onze Koningin, die beter dan wie onzer ook weet wat het betekent vol te houden en te handhaven. Onze vloot wordt gereorganiseerd. Voor het ogenblik zal onze oorlog in het Verre Oosten voornamelijk een guerilla zijn, doch in 1943 zal het een aanval worden in ruime samenwerking tezamen met onze bondgenoten, wanneer het overwicht op zee en in de lucht zal zijn bereikt.

Boven alles zullen wij onze sterke grondslag niet verlaten. Wij zullen zeer veel verkrijgen, wanneer de morgenstond van de nieuwe tijd open breekt boven het Koninkrijk der Nederlanden. Vooral onze jongere generatie die door een harde school gaat, doch een betere school dan die van vele generaties, moet een sterke grondslag hebben. Daar zonder zal de arbeid voor ons Koninkrijk, geroepen tot grotere eenheid en tot grotere taken, tot mislukken zijn gedoemd. Wij kunnen niet leven, wij kunnen niet ademen zonder recht en wet. Het is daarom dat ons, na de val van Nederlands Indië, geboden wordt bewogener en krachtiger gedurende onze strijd en ons werk, te zingen de onvergelijkelijk schone woorden van ons Volkslied: „Mijn schildt ende betrouwen sijt ghij o Godt mijn Heer; op U soo wil ick bouwen, verlaet mij nemmermeer!"

Eerste Suppletoire Begroting 1942

Voorlopig Verslag.

II.

Ook de vrijdom van belasting in Curaçao van maatschappijen, die hun [haar] zetel naar hier overgeplaatst hebben, kwam wederom ter sprake. Het werd door meerdere [verschillende] leden redelijk gevonden, dat deze, wanneer zij niet elders belastingplichtig zijn, hier bijdragen in de kosten van de oorlogvoering. Wijziging van het eerste lid van art. 19 der wet van de 26e April 1940 (Nederlands Staatsblad 1940 No. 200) in die zin werd door hen bepleit. Andere leden vroegen of deze maatschappijen niet door de Nederlandse Regering in Londen zijn aangeslagen voor enige belasting.

De belastinginning.

De politiek der belastinginning, welke het Bestuur volgt, werd besproken. Doordat verschillende belastingplichtigen hun aanslag niet op tijd krijgen, komen verschillende bedragen — en het gaat juist om de belangrijkste — niet ten bate van het jaar, waarin zij als zodanig geboekt, zouden dienen te worden. Verschillende leden brachten naar voren, dat dit een juist inzicht in de financiële toestand van een bepaald jaar vertroebelt. Andere leden voelden dit echter niet zo zwaar, aangezien hetgeen in een bepaald jaar niet geïnd is, ten bate komt van een volgend en zo in de opeenvolging der jaren compensatie plaats heeft.

Men zou algemeen gaarne vernemen, waarom die aanslagen, die niet behoren tot die voor het vaststellen, waarvan nadere aanvullingen ontbreken, niet op tijd ingestuurd worden bij de belastingplichtigen. Ook hoe groot de bedragen zijn der belastingen, welke ten bate van het jaar 1941 hadden moeten komen, doch om bovenbedoelde reden niet in dat jaar geïnd zijn.

Wederom werd het bezwaar, dat de opcenten niet afzonderlijk op de aanslagbiljetten worden vermeld, naar voren gebracht. Wederom werd daarop aangedrongen ter onderscheiding van de aanslag naar de grondslag.

Bezuiniging.

En dan werd nu meer dan ooit aangedrongen op bezuiniging. Enkele leden verklaarden verwacht te hebben reeds in dit ontwerp bezuiniging te zullen hebben gezien, doch daarin te zijn teleurgesteld.

Sommige leden meenden een belangrijk bedrag op de begroting 1942 te kunnen bezuinigen.

Dat de uitgaven van de normale huishouding, de wederkerende dus, steeds naar boven lopen, werd algemeen betreurd. Voorspeld werd, dat de gouvernements-ontvangsten sterk zullen teruglopen. Er zal dus ernstig naar beperking der uitgaven dienen te worden gestreefd. Men was ook overtuigd, dat dat mogelijk zal zijn. Algemeen werd in overweging gegeven opdracht aan een commissie van hoogstens [ten hoogste] drie personen te geven om aan den Gouverneur een plan voor te leggen, waarbij ten minste 15% op de verschillende diensten wordt bezuinigd.

In het voorlopig verslag op de 1e suppletoire begroting 1941 werd verzocht t.z.t. inzage te mogen krijgen van het rapport van de commissie bij G.B. dd. 27 Februari 1941 No. 1256 ingesteld teneinde te onderzoeken of vereenvoudiging der gouvernementsadministratie mogelijk was en zo ja, op welke wijze en tot welke personeels- c.q. andere besparingen, die vereenvoudiging zal leiden. In de memorie van antwoord is medegedeeld, dat de commissie het resultaat harer werkzaamheden uiterlijk 15 Augustus 1941 bij den gouverneur zou indienen en toegezegd, dat het rapport te zijner tijd ter kennis van de Staten zou worden gebracht. De afdelingen zouden algemeen alsnog gaarne van dat verslag kennis nemen.

In dit verband is het opgevallen, dat nu een „Toegevoegd Hoofdambtenaar" ter Administratie van financiën is werkzaam gesteld, voor wiens salaris geen gelden op de begroting zijn uitgetrokken. Gaarne zouden de leden omtrent de factoren, die tot deze werkzaamstelling geleid hebben, worden ingelicht, zomede omtrent de vraag, waar zijn salaris wordt verantwoord. [Ter verduidelijking diene dat de betrokken hoofdambtenaar is de Heer Meester Henri J. M. Hoogeveen, die alhier eind Januari jl. arriveerde.]

De Schutter - Telegrafisten.

Naar verluidt, zouden de verschillende telegrafisten, die als schutter in dienst genomen zijn — terwijl de landsradiodienst daaraan tekort komt — niet als zodanig voor de militaire radiodienst gebruikt worden, doch zouden daarvoor buitenstaanders zijn aangenomen, met de daaraan verbonden salariskosten.

De behandeling van de voorgestelde opcenten op winst-, en inkomsten-, en grondbelasting, zomede de verhoging der loodsgelden, wordt opgeschort tot na kennisneming van het standpunt, dat het Bestuur ten aanzien van het onderhavige ontwerp bij memorie van antwoord zal innemen.

Gemist werd een nieuwen, [sic] aan de hand van deze suppletoire begroting bijgewerkten [sic] staat van de uitgaven verband houdende met de buitengewone omstandigheden en de tot dekking daarvan bestemde inkomsten.

Algemeen werd gevraagd of het Bestuur thans in staat is om nadere inlichtingen te verschaffen ten aanzien van de monetaire politiek, waaromtrent bij de behandeling van de 1e suppletoire begroting 1941 in September en October verleden jaar zulke belangrijke debatten zijn gehouden. Zijn er bereids voor de toen aanhangig gemaakte vraagstukken oplossingen gevonden? Zo ja, dan zouden de afdelingen gaarne hieromtrent worden ingelicht.

Enkele leden zouden gaarne een objectieve uiteenzetting van de positie van de Curaçaose Bank ontvangen.

Waartoe dient het deposito?

Een lid vroeg of bij de bepaling van de hoegrootheid der deposito's, die geëist worden voor toelating van vreemdelingen, uitgegaan wordt van het standpunt, dat zij moeten dienen om de kosten van hun repatriëring te dekken.

Zorg voor de Ouden.

Een lid herinnerde er aan, dat niet lang geleden het Bestuur heeft toegezegd om iemand aan te stellen, die voor de ouden van dagen in het armenhuis op St. Maarten zou zorgen. Uit verkregen inlichtingen, ook uit een plaatselijk blaadje, blijkt echter, dat een oude man is aangesteld die niet anders doet dan wat water voor de mensen aandragen. Dat noemt dit lid geen verzorging. Hij zou dan ook willen vragen hoe de toezegging van het Bestuur verstaan moet worden.

De Telefoongids.

Meerdere [half Duits voor: Enkele] leden verzochten ingelicht te worden hoe het staat met de telefooncentrale op Mahai en wanneer eindelijk de uitgifte van een telefoongids kan worden tegemoet gezien.

Een lid zou gaarne vernemen welke grondslag gebruikt wordt voor de toepassing van schoolvoeding. Zijn dat de bepalingen der Onderwijsverordening?

Catalogisering van de Gouvernementsboekerij.

Enkele leden zouden de catalogisering van de wetenschappelijke werken der gouvernementsboekerij in deze tijd willen uitstellen.

Andere leden voelden daar niet voor. De persoon, aan wien de catalogisering is opgedragen, is daar nu reeds mee bezig en als men later misschien iemand anders voor het werk zal moeten nemen, zal men wellicht meer moeten betalen. De post is niet blijvend. Er is op Curaçao practisch geen behoorlijke bibliotheek. Zij zouden den betrokkene het werk dan ook willen laten afmaken.

Enkele leden hadden bezwaar tegen de verlening van een blanco-crediet van ruim *f* 16.000.— voor onvoorziene uitgaven.

Gevraagd werd hoe het staat met de betaling van de straatverlichting nu de stroom niet gebruikt wordt in verband met de verduistering. En met die van de verlichting der particuliere woningen? Het kwam wel nodig voor daarmede in verband de concessie- of andere voorwaarden eens onder de loupe te nemen.

Dit onderwerp ter sprake zijnde, [sic] wilde een lid van de gelegenheid gebruik maken om te vragen of het juist is, dat voor de brug, die slechts om aan de gang te komen een hogere kracht nodig heeft dan om verder te draaien, toch naar reden van de hogere aanzetkracht voor de stroom betaald wordt.

De evacuatie der ziekenhuizen.

Gaarne zou men worden ingelicht omtrent de vraag wat er van gouvernementswege gedaan is om ingeval van bombardement de ziekenhuizen in Willemstad te evacueren. Zijn er evacuatieplaatsen aangewezen? Of is ter zake een andere beslissing genomen?

Meerdere [Enkele] leden konden zich niet met de voorgestelde verhoging om de in de memorie van toelichting vermelde reden, verenigen. Enkelen hunner zouden willen vragen of het nodig is een onder-inspecteursplaats op Curaçao en twee agenten 1e klasplaatsen op Aruba te scheppen, maar dat niet willen doen om promotiekansen te verbeteren. In ieder geval zal men dit willen uitstellen tot na de oorlog.

Enkele leden zouden deze post niet willen schrappen. Zoals reeds vroeger betoogd, is er buitengewoon weinig promotiekans bij de burgerpolitie. Het maakte zowat de indruk op deze leden, dat de burgerpolitie steeds een veer moet laten voor de militaire politie, waarbij wel veel promotie plaats heeft. Desnoods zouden zij zich kunnen neerleggen bij schrapping van de verhoging voor de onder-inspecteursplaats, maar niet van de andere. Zij achtten het onjuist, dat er bij één bepaalde dienst zo weinig promotiekans is, wat een ongewenste invloed heeft op de dienst.

De buitengewone promotie, welke bij de militaire politie plaats heeft, is verschillenden leden opgevallen. Deze — zo wilden de leden, die deze opmerking maakten, waarschuwen — wordt zo duur, dat zij niet meer te betalen zal zijn. Enkelen dezer sprekers vroegen of het Bestuur hen zou kunnen inlichten omtrent het aantal adjunct-onderofficieren, die bij het Corps Militaire Politie in Nederland waren vóór de invasie.

Enkele leden wezen er op, dat er op Curaçao, waar de bevolking talrijker is en er meer bevolkingscentra zijn, die ook op behoorlijke afstanden van het centrale punt zijn gelegen, ook maar één verkeersauto is, waarom zij er ook voor Aruba één voldoende achtten.

Andere leden zouden de aanschaffing van beide willen uitstellen tot na de oorlog.

Enkele leden zouden gaarne vernemen over hoeveel auto's de politie op Curaçao en op Aruba beschikt.

De geestelijke verzorging der Schutters.

Opgemerkt werd, dat bij de behandeling der begroting voor 1942 door den Bestuursgemachtigde, den Administrateur van financiën, is toegezegd, dat getracht zou worden op de geestelijke verzorging der Protestantse en Israëlietische schutters. Dat is nog niet gebeurd. Men zou gaarne daaromtrent inlichtingen vernemen.

Men vroeg op welke gronden het Bestuur de voorgestelde verhoging der vrijwillige bijdrage behalve de *f* 723.256.— van het pensioenfonds, op één millioen gesteld heeft.

Gevraagd werd ook of de Nederlandse Regering om die verhoging verzocht heeft.

Naar verluidt — zo werd opgemerkt — zou het aangevraagde bedrag reeds gebruikt zijn voor het maken van gezinswoningen. Meerdere [Enkele] leden verklaarden zich niet te kunnen verenigen met het maken dier woningen.

Gevraagd werd of de geïnterneerden reeds zijn te werk gesteld.

Enkele leden vroegen of er voor het Bestuur geen aanleiding bestaat om zijn standpunt ten aanzien van de bepaalde (anti-nazie) geïnterneerden te herzien.

NEDERLAND.

ER WORDT DOODGEVOCHTEN.

Niet alleen op Sumatra, doch ook op Oost Java vechten Nederlandse legereenheden nog tegen den vijand (Sydney, G.P.D. 13.3).

SLECHTS ÉÉN TAAK: DE BEVRIJDING.

De Nederlands Indische handelscommissaris E. C. Limmerman heeft van San Francisco uit een radio-rede tot Nederlands Indië gehouden. Hij zeide onder andere, dat op dit ogenblik dingen aan de gang zijn, die den vijand misschien zeer duur te staan zullen komen. Dr. Hubertus J. van Mook is eveneens doende de Nederlands Indische tegenactie tezamen met onze bondgenoten te organiseren. Wij, Nederlanders buiten Indië, hebben slechts één gedachte: uwer waardig te zijn — één taak: met al onze kracht voor de overwinning te vechten — één doel: uw bevrijding (San Francisco, G.P.D. 13.3).

VAN MOOK IN AUSTRALIË.

Luitenant gouverneur-generaal dr. Hubertus J. van Mook zal nog ongeveer twee weken in Australië blijven. Vermoedelijk zal „ergens in de Stille Zuidzee" een Nederlands Indisch gouvernement worden gesticht tot voortzetting van de oorlog (Sydney, G.P.D. 13.3).

HELDENMOED GEËERD.

Op 2 Maart zijn de volgende onderscheidingen aan Nederlands Indische mannen verleend. Lt. ter zee **J. J. C. Korthals Altes**, commandant van een flotille mijnenvegers: het oorlogskruis met gesp; hetzelfde kruis, doch zonder gesp, aan de mijnenveger-commandanten **K. M. R. H. Deekens, M. F. Bargman, P. A. H. Roozen, J. Masselink, E. J. P. Vegter, F. L. Dierkgoff, J. Monteiro** en **L. Kuiper** en aan kwartiermeester **A. van Sluys.**

VEILIG AANGEKOMEN.

Witjo Joatmodajo, Indisch lid van de staf van het Nederlands Informatie Bureau, is te New York aangekomen (New York, G.P.D. 13.3).

GENERAAL-MAJOOR NOOTHOVEN VAN GOOR OVERLEDEN.

Generaal-majoor Noothoven van Goor, commandant van de Nederlandse Brigade, is na een korte ongesteldheid overleden. De overledene was zestig. Hij was bekend om zijn organisatorische gaven. Toen Duitsland Nederland binnenviel, werd hij aan het hoofd ener militaire missie naar Parijs gezonden voor directe liaison-arbeid. Later ging hij naar Engeland om de Nederlandse Brigade te organiseren. Vroeger is hij Nederlands Militair attaché te Brussel geweest (Londen, G.P.D. 13.3).

KOLONEL E. T. KENGEN BEVORDERD.

E. T. Kengen, kolonel bij het Nederlands Indische luchtwapen, is bij Koninklijk Besluit van 7 Maart bevorderd tot generaal-majoor. Hij is nog in Nederlands Indië (Londen, G.P.D. 13.3).

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— In Nederland worden vele vergeefse pogingen gedaan om der bevolking „begrip te geven van de ziel van den Germaansen soldaat". Twee van deze recente pogingen zijn: een tentoonstelling van Germaanse soldatenkunst, in Nederland vervaardigd en de uitgave van een boek: „De Duitse soldaat ziet Nederland". Dit laatste voorzien van vele platen en een voorwoord van de hand van generaal Christiaansen. De Germaanse soldatenziel, die zich op Rotterdam uitleefde, komt niet te sprake......

— De Nederlandse Heidemaatschappij gaat rond Amsterdam 2000 volkstuintjes van 225 vierkante meter aanleggen.

— In de bladen staan vele advertenties voor...... tabakszaad, opdat men zijn eigen sigaren en sigaretten kan kweken. Maar de overheid waarschuwt ertegen omdat het verplanten van tabak vakkundigheid vereist.

— Overleden: J. H. van Vloten, oud-mijn-ingenieur in Nederlands Indië; H. Meinesz, oud-gedelegeerd commissaris van de Javase Bank (Bentveld: 70 jaar); J. H. Wesseling, oud-generaal-majoor K.N.I.L. (Wassenaar, 59 jaar).

— Sedert 1 Februari is het personenvervoer op de treinen zeer ingekrompen.

— Een ijzerfirma in Den Haag heeft wegens prijsopdrijving een boete gekregen van 250.000 gulden.

— Alle toneelstukken, cabaretliedjes, lezingen, voordrachten moeten 8 weken vóór uitvoering bij de politie ter goedkeuring worden ingeleverd.

— De lente-jaarbeurs te Utrecht is afgelast.

— Amsterdam kreeg nieuwe straatnamen: de Wilhelminastraat, het Julianapark, het Julianaplein, het Prins Bernhardplein en het Beatrixplein werden: Westergasthuisstraat, Pauwenpark, Amstelstationplein, Gooiplein en Diepenbrockplein. Zelfs de Wibautstraat is veranderd in Weesperpoortstraat.

— Een Hengelose juffrouw werd een maand in het gevang gestopt, omdat zij in haar bus was gestopt zeer demonstratief en openlijk had verbrand met de duidelijke mededeling: „Ik hou niet van verraderslectuur".

— De „Telegraaf" maakt het Nederlandse publiek „vertrouwd" met de idee, dat over enige maanden het tabaksgebruik nog meer zal worden ingekrompen.

— In Sydney (Australië) zal binnenkort een Nederlands-Engels weekblad verschijnen. De naam: „Javabode". Het doel: versterking van de Nederlands-Australische banden.

— Er zijn tekenen en uitlatingen, die er op wijzen, dat er een arbeidsplicht in Nederland zal worden ingevoerd: betaalde slavenarbeid voor den Germaansen oorlogsgod.

ARUBA.

ADVIES COMMISSIE VOOR DE HANDEL OP ARUBA.

Het doel dezer commissie behoeft geen verdere uitleg: **behartigen van de handelsituatie op Aruba en advies uitbrengen aan Z.E. Gouverneur Wouters.**

Het Dagelijks Bestuur dezer commissie hield een spoedvergadering, waarbij besloten werd een subcomité te vormen, belast om naar Curaçao te gaan teneinde een onderhoud te hebben met Z.E. den Gouverneur en Z.E. tevens in te lichten over verschillende aangelegenheden betreffende de houding door de K.N.S.M. aangenomen, bij het aankomen van m.s. „Hector" en het niet lossen van de lading behorende aan de handel van Aruba en het opslaan van deze goederen in de douaneloods op Curaçao, ter beschikking van de eigenaars, kosten enz. voor rekening van de betrokken personen (eigenaars dezer goederen). Ook zou de commissie aan Z.E. mededelen, dat de bewering van de K.N.S.M. van een bootwerkersstaking op Aruba, absoluut zonder grond is, daar het alleen een redelijke eis was van genoemde losse bootwerkers, tot het verkrijgen ener verhoging van hun loon.

De commissie zou ook aan Z.E. mededelen, dat de handel op Aruba aan de K.N.S.M. had aangeboden om het verschil van het te betalen loon, voor zijn rekening te nemen, welke aanbod door de K.N.S.M. geweigerd werd. Het zij hierbij opgemerkt, dat vóór de aankomst van het m.s. „Hector" op Aruba, alle scheepvaartmaatschappijen, dus ook inbegrepen de K.N.S.M., overeenkwamen om het loon der bootwerkers van 50 ct. op 75 ct. te brengen. Bij aankomst van de twee K.N.S.M.-boten trok de K.N.S.M. zich terug.

In deze vergadering werd ook besloten de K.N.S.M. in gebreke te stellen, en den practizijn T. M. Marchena te belasten met de juridische zijde der quaestie. In deze actie heeft de gehele handel van Aruba zich bereid verklaard mede te doen, daar iedereen van mening is, dat het gebeurde een wanpraestatie was van de K.N.S.M. Op diezelfde dag werd een zestal-exploot van ingebrekestelling aan de K.N.S.M. betekend.

De speciale commissie die naar Curaçao vertrok om Z.E. hiervan in kennis te stellen en die reeds terug is, bestaat uit de volgende leden van Advies Commissie voor de Handel of Aruba: N. F. Ronday, Voorzitter; H. G. Eman, lid; F. H. Karner, lid. Zover medegedeeld kan worden, heeft de commissie op Curaçao zeer goede resultaten bereikt en **kan vast medegedeeld worden, dat de lading van m.s. „Hector" naar Aruba gezonden zal worden en dat alle kosten hiermede niet voor rekening der goederenontvangers zal komen.**

De commissie uit Curaçao aangekomen riep gistermiddag een vergadering bijeen om verslag uit te brengen over het besprokene op Curaçao en aangezien deze aangelegenheden nog in die zij kunnen voorlopig geen details verstrekt worden, doch zodra de zaak geregeld is, zal een meer gedetailleerd rapport worden bekend gemaakt. Verder kan worden medegedeeld dat de Heer Isaac Wagemaker, Gezaghebber van Aruba, inmiddels op Curaçao besprekingen had met Z.E. den Gouverneur e.a. het geval K.N.S.M.

Van de Fronten.

COMMUNIQUÉ VAN MOSKOU.

Het Russisch middernachtelijk communiqué luidt als volgt: „Op 12 Maart braken onze troepen de weerstand van de Duitse fascisten en zetten de opmars voort. In zekere sectoren van het front werden verschillende bevolkte plaatsen bezet. De vijand leed hevige verliezen in oorlogsmaterialen en manschappen. Op 11 Maart werden 8 Duitse vliegtuigen vernietigd. Wij verloren 4 toestellen" (Moskou, (AP) 13.3).

ANDERHALF MILLIOEN RUSSEN VALLEN IN HET ZUIDEN AAN.

Het Russische leger deelde mede anderhalf millioen man in een hevige aanval te hebben geworpen aan het brede Zuidelijke front in de richtingen van Charkov, Stalino en Taganrog.

Tegelijkertijd slaan zware Russische tankstrijdkrachten vooruit in de Orel-sector. Het communiqué van het Duitse Hoofdcommando, dat door de radio van Berlijn werd uitgezonden, gaf toe, dat de Russen de Duitse linie ten Noord-Oosten van Orel doorbroken hebben en verklaarde, dat de massa-aanval de Duitsers volledig in het defensief drong.

De grote aanval in het Zuiden, waarin Timosjenko meer dan 90 pantser- en infanteriedivisies zou gebruiken, heeft tot doel de Duitsers achter de Dnjepr terug te drijven van Dnjepropetrovsk in het Zuiden tot de Zwarte Zee en Hitler te laten zonder vooruitgeschoven houvast van waaruit het aangekondigde lente-offensief naar de Caucasus kan worden ondernomen.

De ontzaggelijke Russische concentratie aan het Zuidelijk front ging vergezeld van geïntensificeerde aanvallen op vele punten aan de Centrale- en Noordelijke fronten en onophoudelijke slagen naar het omsingelde 16de Duitse leger te Staraya Russa.

Een vroeg opruimen van deze strijdmacht alvorens de Duitsers in staat kunnen zijn een voldoende hulpmacht naar het Zuiden en ten Westen van het Ilmenmeer te zenden wordt door bevoegde kringen in Londen beschouwd als een noodzakelijk deel van de Sovjet-strategie. Een opruiming aldaar zou 2 tot 3 Russische legercorpsen vrijmaken, hetgeen den Russen waarschijnlijk een grote meerderheid zou geven in beschikbare manschappen voor een snelle aanval in Westelijke richting naar het Peipusmeer. Zulk een operatie zou de flank en de achterhoede blootstellen van alle Duitse legers, die Leningrad belegeren en het Volkhov-Ladogameer front houden.

De Russische bekendmaking van het doorbreken van de hevig gefortificeerde Strauss-linie noemde geen speciale plaatsnamen, doch zowel in Stockholm- als Londense bronnen nam men aan, dat de Sovjets eindelijk de defensiewerken, welke Rzhev beschermen, hebben doorbroken.

Onbevestigde berichten, dat de Russen de buitenwijken van Rzhev bereikt hebben en de Duitsers naar het hart van de stad zijn teruggeslagen, bereikten Stockholm weken geleden. Sedertdien is er geen definitief nieuws geweest van de gevechten rond de stad, die een der sleutelpunten is in het gehele uitgebreide defensiesysteem, waarvoor Hitler hoopt de diepe wig ten Oosten van Moskou in de richting van Moskou te behouden. (Door Noland Norgaard, Londen, (AP) 12.3).

DUIZENDEN DUITSERS IN GEVAAR.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

Enkele der meest verpletterende slagen van zijn offensief toebrengende heeft het Rode leger duizenden Duitsers ernstig in gevaar gebracht door omsingelingen, terwijl de bittere koude de toestand voor hen nog ondragelijker maakte.

Behalve de 49.000 doden, die de nazies volgens zeggen van de Russen hebben verloren aan het Kalininfront, dat een groot gebied omvat, zeiden de berichten dat het omsingelde Duitse leger gedurende de laatste dagen nog duizenden manschappen heeft verloren. Reeds werd gezegd, dat deze meer dan 12.000 man bedroegen. 11 Nieuwe plaatsen, waaronder 2 districtcentra, werden door de Russen heroverd in de sector van Staraya Russa, terwijl de voedselsituatie het voor de omsingelde troepen nodig maakte paardenvlees te gebruiken (Moskou, (AP) 12.3).

VERSCHILLENDE DOORBRAKEN DOOR RUSSEN VERRICHT.

Berichten van het Zuidwestelijke front delen mede, dat verschillende doorbraken zijn gedaan door de Russen na hevige gevechten, waarbij de indringers reserves aanvoerden en poogden tegenaanvallen te ondernemen. 2000 Duitsers werden gedurende 2 dagen gedood. De indringers werden teruggeslagen van 2 basische grote bewoonde kruispunten aan het Zuidelijk front. Aan het Westelijk front gebruiken de Russen sleden, die door propellers worden voortbewogen om snelle slagen toe te brengen. De berichten verhaalden over de velden vlogen met automatische schutters en loopgraafmortieren. De operaties in een dergelijke aanval geschieden zo snel, dat zij grote paniek veroorzaakten (Moskou, (AP) 12.3).

DE AUSTRALISCHE VERLIEZEN.

Gemeld wordt, dat de Australische verliezen in de campagne van Malakka, de defensie van Singapore inbegrepen, in totaal 17.031 bedragen. Dit cijfer omvat 287 officieren en mannschappen gedood en 16.744 mannen vermist. De Australische verliezen in het Midden-Oosten werden gesteld op 13.335, oorlogsgevangenen inbegrepen (Sydney, (AP) 13.3).

JAPANSE ARMADA KRIJGT FLINKE KLAPPEN.

De luchtaanvallen gedurende twee dagen, die de stranden, welke door de Japanners op Nieuw Guinea veroverd waren, bestrooiden met wrakstukken van de invasie-armada en machtige Japanse bases bestookten, gaven aan het bedreigde Australië kostbare uren om de gevechtskracht bijeen te zamelen voor het weerstand bieden op de eigen kusten. Japans eerste speerpunt was klaarblijkelijk bot gemaakt door felle slagen uit de lucht op de hangars en startbanen te Salamaua en Lae, na de luchtaanval van de voorgaande dag, waarbij op zijn minst 7 schepen tot zinken werden gebracht, verbrand werden of op het strand werden gezet en het aantal Japanse schepen, dat nabij Nieuw Guinea en Nieuw Britannië buiten gevecht werd gesteld, op zijn minst op 13 bracht. Er is geen verder nieuws van het Japanse convooi, dat zich voortbewogen naar Port Moresby.

De slagen van de Australische vliegers, gesteund door grote Noordamerikaanse bommenwerpers, hebben de Japanse invasie-tijdtafel waarschijnlijk ernstig ontwricht. Een zegsman verklaarde, dat de Japanners nog hardere klappen zouden krijgen hoe verder zij kwamen binnen het effectieve bereik van gevechtsvliegtuigen en bommenwerpers, die hun bases in het Noorden van Australië hebben (Canberra, (AP) 12.3).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN TSJUNGKING.

Het Chinese communiqué zegt: „De grote Honan-Shantung vlakte in de vallei van de Gele Rivier is wederom het toneel geworden van een grote slag, waarbij de Japanners 30.000 soldaten gebruiken voor de totale aanval op de Chinese posities in de Chow Thao Shien sector binnen de grens van Shantung.

De gevechten begonnen op 1 Maart toen de Japanners in Noordelijke richting aanvielen vanuit Kweiteh aan de Lung Hi spoorlijn en van Yutsjeng en Tsjengwa ten Noorden van de lijn. Felle gevechten worden gevoerd waarbij beide zijden hevige verliezen lijden". Volgens het communiqué werden de Japanse troepen, die deelnemen in de aanval, overgebracht van Kaifeng en Tsinan, vroeger respectievelijk de hoofdsteden van de provincies Honan en Shantung. Het communiqué maakte geen melding van de redenen achter de laatste Japanse campagne, doch men nam aan, dat het offensief waarschijnlijk werd ondernomen om de Chinese bedreiging voor de Lung Hi linie te verwijderen of een Japanse terugtrekking kon voorspellen van het Lung Hi front.

Een andere officiële bekendmaking meldt voortdurende schermutselingen tussen beide strijdkrachten in het Hanyang-gebied ten Noorden van Yochow in het district van de grote meren in Midden China (Tsjungking, (AP) 12.3).

GEALLIEERDE INVAL IN THAILAND.

Het DNB zeide, dat volgens een bericht uit Bangkok „vijandelijke troepen" Thailand binnengedrongen zijn tot een punt ten Noorden van Tsjiengmai, het Noordelijke eindpunt van de spoorlijn uit Bangkok. Het bericht verklaarde, dat na een gevecht van 2 uren de aanvallende strijdmacht „uiteengeslagen werd en gedwongen werd zich terug te trekken" (Berlijn, (AP) 12.3).

DE VERNIELINGEN IN RANGOEN.

Daniel De Luce seint uit Mandalay:

De uitgestelde vernieling van de olieraffinaderijen te Rangoen volgens het tevoren vastgestelde verschroeide-aarde-plan werd ten uitvoer gebracht. Dit werd gemeld door een expert, die mededeelde, dat hij ook de Russische verwoestingen meemaakte, welke het vorig jaar aan het Zuidelijk Russische front werden aangericht. Deze expert, die zich thans hier bevindt, zeide, dat toen de militaire autoriteiten op Zaterdag besloten dat Rangoen onhoudbaar was, afbraakgroep haar werk verrichtten. Hevige ontploffingen werden gehoord en over de gehele stad braken branden uit. Rangoen en Syriam waar zich de meeste raffinaderijen bevinden, stonden spoedig in vlammen, die 40 mijl ver konden worden gezien (Mandalay, (AP) 12.3).

DE BOMBARDEMENTEN OP DUITSLAND.

Officiële bronnen zeiden, dat de Royal Airforce verbeterde en snellere bommenwerpers gebruikt en reeds begonnen is met de aanvallen op grote schaal op Duitsland. Deze zullen worden voortgezet in de lente en de zomer, niettegenstaande de kortere nachten. Gezegd wordt, dat aanvallen van de laatste tijd op Essen, de zetel van de Krupp-fabrieken in het industriële gebied van de Ruhrvallei, „in gewicht te vergelijken zijn met de Duitse aanvallen op Coventry, indien niet heviger." Hieraan werd toegevoegd, dat het totale tonnage bommen, dat op Duitsland geworpen werd het tonnage nadert, dat de nazies wierpen op het Verenigde Koninkrijk. Binnen twee maanden zou de Royal Airforce de Luftwaffe ton voor ton kunnen overtreffen (Londen, (AP) 12.3).

KIEL GEBOMBARDEERD.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „Onze bommenwerpers vielen in de afgelopen nacht Kiel en andere objectieven in Noord-West Duitsland aan. Bommen schenen te ontploffen in de scheepswerven van Kiel en vele branden werden achtergelaten. Ook werden mijnen gelegd in de vijandelijke wateren. 8 Onzer vliegtuigen worden vermist" (Londen, (AP) 13.3).

SUCCES VAN NOORDAMERIKAANSE DUIKBOTEN.

Communiqué No. 53 van de Noordamerikaanse Marine, gebaseerd op berichten, die tot 16 uur E.W.T. ontvangen werden, luidt als volgt:

„Verre Oosten: Een Noordamerikaanse duikboot heeft 3 vijandelijke vrachtschepen en 1 passagier-vrachtschip tot zinken gebracht in Japanse wateren. Deze schepen moeten gevoegd worden bij de andere, die in alle vorige communiqué's genoemd werden.

Midden-gedeelte van de Stille Oceaan: Op 10 Maart werden 2 grote viermotorige watervliegtuigen waargenomen ten Westen van Midway Island. Zij werden onderschept door 4 onzer gevechtsvliegtuigen, die hun bases op het eiland hebben.

1. Vijandelijk vliegtuig werd neergeschoten. Het andere ontsnapte. Een onzer gevechtsvliegtuigen werd beschadigd en de piloot gewond. Hij slaagde er echter in veilig naar zijn basis terug te keren.

Er is niets te vermelden van andere gebieden" (Washington, (AP) 12.3).

WERELDNIEUWS.

REDE VAN GENERALISSIMO TSJANG.

Tsjang Kai Sjek sprak een radiorede uit voor het Chinese volk ter gelegenheid van de derde jaardag der nationale geestelijke beweging en zeide: „De vijand invadeert Birma en is aan de poorten van Brits Indië maar niets is gebeurd wat niet verwacht werd en niets zal de strijd naar de overwinning doen ophouden".

Hij herinnerde aan zijn verklaring op Nieuwjaarsdag en zeide: „Ik waarschuwde U, dat moeilijke tijden voor de boeg liggen, doch zeide ook tot U, dat de meest critieke periode van de oorlog in China reeds voorbij is. Gij zoudt nog kunnen horen, dat zekere plaatsen vallen in handen van den vijand, maar Gij behoeft niet verontrust te worden. Wij zullen winnen omdat onze taak rechtvaardig is. Wij moeten onze inspanningen verdubbelen. Elkeen moet het werk doen van twee personen. Wij moeten het werk van twee uren doen in een uur".

De Chinese Minister van Buitenlandse Zaken Soong zeide, na het bezoek aan Roosevelt het nieuwe plan voor nieuwe wegen naar China om het verkeer van de Birmaweg te overtreffen „binnen enkele maanden" moeten worden bewaarheid (Tsjungking (AP) 12.3).

ZWEEDSE NIEUWSBLADEN IN BESLAG GENOMEN.

De oplagen van 10 Zweedse nieuwsbladen die onlangs stukken publiceerden, waartegen de Duitsers opkwamen, werden heden in beslag genomen volgens een opdracht van den Minister van Justitie. Hieronder behoort het Gotenborgse blad „Handels Och Sjoe Fartsingen", dat de vorige week de woede van de Duitsers opwekte door de mening te opperen, dat Zweden het initiatief zou nemen om Noorwegen en Finland uit de oorlog te halen. Geen officiële uitleg werd gegeven over de inbeslagneming van de bladen, doch zij publiceerden heden allemaal artikelen over de toestanden in de Zweedse gevangenissen.

(De Stockholmse correspondent, die dit bericht naar Bern telefoneerde, werd midden in zijn gesprek afgesneden alvorens hij de reden kon opgeven, welke de directe aanleiding was van de inbeslagneming van de bladen voor het publiceren van een bepaald verhaal (Stockholm, (AP)12.3).

DUITSE VERSTERKINGEN ARRIVEREN IN NOORWEGEN.

Het Stockholmse blad „Svenska Dagbladet" berichtte de aankomst van belangrijke Duitse versterkingen in het gebied van Stavanger. Scholen worden opgeëist om den manschappen onderdak te bieden. De aankomst van de troepen ging samen met het leggen van een boete voor de stad en de hoogste die tot nu toe in Noorwegen werd opgelegd (Londen, (AP) 13.3).

SCHIPBREUKELINGEN AAN LAND GEBRACHT.

Schepen hebben hier 83 schipbreukelingen gebracht van de Britse tanker en het Zweedse vrachtschip, die in het Caraïbische gebied werden getorpedeerd. Er is geen verlies aan levens te betreuren. (Een Caraïbische haven, (AP) 12.3).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Washington:** Het State Department onthulde, dat het aanmerkingen heeft gemaakt bij het Vaticaan waarbij geprotesteerd wordt tegen het vestigen van betrekkingen tussen de H. Stoel en Japan, op aanvraag der Japanners.

Volgens den zegsman was de mededeling bedoeld om het Vaticaan in te lichten, dat de houding van de Verenigde Staten ten opzichte van dergelijke relaties ongunstig zou zijn en dat men deze met achterdocht zou beschouwen omdat Japan geen belang heeft in het Catholicisme.

— **New Delhi:** De Britse Imperiale troepen, die zich uit Rangoen terugtrekken, hebben een front gevestigd op de Prome weg nabij Tharawaddy op ongeveer 60 mijl ten Noord-Westen van Rangoen. De situatie wordt beschreven als „gestabiliseerd", doch men gaf te kennen, dat er nog gevochten wordt verder naar het Oosten aan een front van 10 mijl schrijlings over de Toungooweg op ongeveer 80 mijl ten Noorden van Rangoen.

— **Londen:** Militaire zegslieden deelden mede, dat Britse en Chinese troepen voor de eerste maal met elkaar in contact zijn gekomen aan het Birmafront en er hoop bestaat op gecoördineerde Geallieerde strijdkrachten om de Japanse opmars ten Noorden van Pegu tot staan te brengen.

— **Washington:** Een boodschap van Premier John Curtin van Australië werd aan President Roosevelt afgegeven door Richard Casey, den Australischen Gezant. De aard daarvan werd niet bekendgemaakt.

— **Moskou:** Het Russisch middagcommuniqué zegt, dat Sovjet-troepen aan het Leningradfront op een dag meer dan 1000 Duitsers doodden. Aan het Kalininfront werden op een dag 420 Duitse officieren en manschappen gedood en een transportcolonne van 38 voertuigen verpletterd, waarbij wapenen en ammunitie werden veroverd.

— **Londen:** De radio van Vichy zeide, dat Z. H. de Paus morgen een boodschap voor de radio zal uitspreken tot de wereld op de 25ste jaardag van zijn Bisschopswijding.

— **Vichy:** De Royal Airforce bevond zich wederom boven het gebied van Parijs om 15.15 uur. Geen biezonderheden zijn nog bekend, behalve dat de sirenes loeiden.

— **Melbourne:** Officieel wordt gemeld, dat de Japanners thans een aanval hebben gedaan in de richting van de Salomonseilanden in een nieuwe bedreiging voor de voorraadlinie van de Verenigde Staten. Het communiqué van de Australische luchtmacht zeide, dat een Japanse marine-strijdmacht gezien werd nabij Kessa op het kleine eiland Buka tussen Nieuw Britannië en de Salomonseilanden.

Er is geen definitieve aanwijzing, dat de Japanners op Buka geland zijn.

— **Washington:** Het Noordamerikaanse oorlogscommuniqué deelt mede, dat zware Noordamerikaanse bommenwerpers 5 vijandelijke vliegtuigen vernield hebben bij een aanval, die 2 dagen geleden werd gedaan op Japanse vliegvelden te Salamaua en Lae op Nieuw Guinea. Alle gebouwen werden vernield.

— **Londen:** Ingelichte waarnemers zeiden, dat naar vernomen wordt, Washington, Londen en Tsjungking de erkenning bespreken van een Vrije Koreaanse Regering, welke haar tijdelijke zetel te Tsjungking zal hebben. Het Koreaanse revolutionnaire Comité te Tsjungking leidt de rebellen-activiteiten in Korea alsmede de guerilla-oorlog in de aangrenzende provincies.

— **Londen:** Generaal Timosjenko's aanval aan het Zuidelijke front van Rusland dwingt het Duitse Hoofdcommando reserves in de strijd te werpen, die achtergehouden werden voor het lente-offensief van de nazies. Berichten uit Vichy en Stockholm zeiden gisteren, dat de Russen 90 divisies gebruiken in hun Zuidelijk offensief.

Het laatste bericht uit Stockholm zegt, dat de Duitsers tegenaanvallen pogen te doen en hierbij van een millioen tot een millioen en een kwart manschappen gebruiken. Hun pogingen zijn echter vruchteloos. Hoewel biezonderheden van het Zuidelijk front ontbreken gaf de radio van Berlijn gisterenavond te kennen, dat de Russen voorbereidingen treffen voor een andere aanval op grote schaal aan het Centrale front.

Curaçao.

SAMENWERKING CURAÇAO — SURINAME.

In Paramaribo zal een speciaal comité tot bevordering van de samenwerking tussen Curaçao en Suriname spoedig worden gesticht op voorbeeld van het comité „Suriname-Curaçao" in Curaçao. Prof. Gerbrandy's toespraak, die door de Surinaamse radio is herhaald, heeft op het Surinaamse volk grote indruk gemaakt. Men is hier van oordeel, dat de groeiende belangrijkheid van Curaçao en Suriname meer officiële erkenning behoeft (Paramaribo, G.P.D. 13.3).

LANDBOUW-ATTACHÉ VAN WASHINGTON BEZOEKT CURAÇAO.

Ir. Leonard A. H. Peters.

Gisteren is te Willemstad gearriveerd de Heer Ingenieur Leonard Antoon Hubert Peters, landbouw-attaché aan het gezantschap Der Nederlanden te Washington. De Heer Peters vertoefde enige tijd op uitnodiging van het Gouvernement van Suriname te Paramaribo en andere steden en dorpen van Suriname ter bestudering van de landbouwkundige situatie. Op de terugreis naar Washington doet Ingenieur Peters nu ook Curaçao aan teneinde zich op de hoogte te stellen van de toestand alhier. Ingenieur Peters, die vanmorgen reeds een bespreking had met Z.E. den Gouverneur, zal Maandag as. per vliegtuig over Jamaica naar Miami en vandaar naar Washington terugkeren.

Ir. Peters is thans reeds een maand van huis en betrok in zijn studiereis ook verschillende andere Caraïbische eilanden en republieken.

DIRECTEUR PAYENS VAN N.I. GAS MIJ. PARAMARIBO IS HIER.

Met het KLM-vliegtuig arriveerde gistermiddag de Directeur van de Nederlands Indische Gasmaatschappij te Paramaribo de Heer Petrus Johannes Maria Payens, alhier. Directeur Payens brengt een bezoek aan zijn Curaçaosen collega, den Heer Alfred John Bosch Reitz, voor zakelijke besprekingen in verband met de bezetting van Indië, waar de zetel van de Gasmaatschappij is gevestigd. Verwacht kan worden, dat de zetel naar Willemstad zal worden overgeplaatst. De Heer Petrus J. M. Payens zal tot Woensdag op Curaçao blijven en dan wederom naar Suriname terugreizen.

KAREL DOELMAN †.

Hedenochtend 11 uur werd met militaire eer ten grave gedragen het stoffelijk overschot van den hulppolitie-agent Karel Doelman.

Karel Doelman was Surinamer en 22 jaar oud. De begrafenis had plaats vanuit het Sint Elisabethsgasthuis. De aalmoezenier, majoor Pater Augustinus van der Meer O.P. verrichtte in de kapel van het ziekenhuis de absoute.

Alle militaire corpsen op Curaçao waren in de begrafenisstoet vertegenwoordigd.

VERDUISTERING.

Hedenavond begint de verduistering om 18.17 uur. Zij eindigt morgenochtend om 6.14 uur.

LUCHTBESCHERMINGSDIENST.

Het Hoofd van de luchtbeschermingsdienst op het eiland Curaçao maakt bekend, dat het „Centraal Bureau voor vrouwenhulp" met ingang van 13 Maart 1942 is ingedeeld bij de luchtbeschermingsdienst.

725 LUCHTBESCHERMERS.

Men deelt ons mede, dat het „onzichtbare legertje" der Curaçaose Luchtbescherming thans 725 mannen groot is.

CENTRAAL BUREAU VOOR VROUWENHULP.

Lakens.

Het Centraal Bureau voor Vrouwenhulp doet een beroep op de bevolking van Curaçao, die lakens (liefst schoon) wil afstaan, om die te willen brengen op de Curaçaose Sport Club as. Maandag 9.00 — 11.30 uur; Dinsdag 14 — 16 uur; Woensdag 9 — 11.30 uur; Donderdag 14 — 16 uur; Vrijdag 9 — 11.30 uur.

Verband maken.

Dinsdagochtend 17 Maart en Vrijdagochtend 20 Maart bestaat er gelegenheid in de Curaçaose Sport Club van 10 — 12 uur om verband te leren maken.

PIET BOONSTRA KOMT.

Rustige sfeer van wederzijdse onderhandeling.

Hedenmiddag zal te Willemstad arriveren de Heer Piet Boonstra, die door de Nederlandse Regering is aangewezen als vertegenwoordiger van de Koopvaardij-officieren te New York. De Heer Boonstra zal op Hato worden ontvangen door de onlangs opgerichte Afdeling Curaçao van de Centrale van Koopvaardij-Officieren (C.K.O.), en de quaestie die enige onrust in de C.S.M. teweeggebracht heeft, onderzoeken.

In verband hiermede en nu de emotionele periode voor de Curaçaose scheepvaartwereld en meer speciaal voor de C.S.M., wat bezonken is, zullen wij er goed aan doen de aanleidende oorzaken wat nader te bestuderen.

Want het moge, zo op het oog, een interne zaak schijnen, welke de C.S.M. alleen raakt, in de huidige omstandigheden is het oliebedrijf vooral het transport der producten, zo nauw verbonden met de geallieerde oorlogvoering, dat het als plicht beschouwd moet worden krachtige maatregelen te bezigen, indien maar even stagnatie in het bedrijf zou dreigen.

Onze nationale zaak kan een aarzeling niet verdragen.

Wij willen ons op generlei wijze mengen in de geschillen, die er bestonden en nog bestaan tussen de Directie der C.S.M. en haar werknemers, die met de wetenschap, dat meermalen een conflict tot uitbarsting dreigde te komen, is het plicht klare wijn te schenken en een schadelijke gang van zaken bij voorbaat af te wenden.

Om daartoe te komen, is onderling overleg een eerste vereiste, de enig mogelijke weg om tot bevredigende oplossingen te komen, maar dat onderling overleg behoort dan gebaseerd te zijn op wederzijds vertrouwen.

En daar is het waar de schoen wringt.

Overduidelijk is het gebleken, dat dit vertrouwen in de loop der jaren helaas zoek is geraakt.

Het ligt niet in onze bedoeling daarvan de oorzaken op te sporen, want in allerlei vorm heeft men deze kunnen vernemen uit dagbladen, periodieken en vakbladen, in zulk een mate zelfs, dat buitenstaanders zich reeds afvroegen wanneer de botsing zou komen.

Heel begrijpelijk hebben de werknemers, deze uiterst zelden voorkomende gelegenheid, dat vele schepen tegelijk binnen waren, benut om zich onderling te verstaan, zoals de Directie der C.S.M. dit dagelijks doet.

En dat zij, die zeelieden, bij die zeldzame gelegenheid de koppen bij elkaar steken, hun jarenlang gekoesterde verlangens en grieven tot uiting brachten, hun eenvoudige sterke harten en hun traditie getrouw, zicht ontelbare ontberingen getroosten om zich alleen met het hoogstnoodzakelijke tevreden te stellen...... daar moet men zeeman voor zijn.

Het doet zo goed, zo sterkend aan, eindelijk eens te zien hoe de nood der tijden onderling onenigheden op zijde doet zetten voor die eendracht die macht (en dan nog wel zo'n macht ten goede) maakt.

De totstandkoming van de **Afdeling Curaçao der Centrale van Koopvaardij-Officieren** (C.K.O.), die zonder een wanklank de Curaçaose geschiedenis zal blijven sieren, zal tevens niet nalaten die macht ten goede te blijken, die wij, in ons aller strijd voor de overwinning, zo kunnen gebruiken.

Ondanks lasterlijke aantijgingen, dat zij wel Nederlanders, doch geen Vaderlanders zijn, blijkt bij herhaling, dat zij er diep van overtuigd zijn, dat hun verlangens, eventueel hun eisen, alleen het goede, het redelijke, mogen beogen.

Zij wensen, tot de dag dat misschien de golven zich over hun hoofden sluiten, met de tanden op elkaar te strijden voor ons aller behoud, zij hebben dat, ondanks de grove miskenning van hun verdiensten getoond.

Duizenden, ja, tienduizenden, hebben na vele jaren van ergerlijke ontberingen, na jaren van harde strijd tegen de elementen, nu hun leven gegeven **voor ons.**

Niets en niets anders vloeit daaruit voort dan dat wij het als onze heiligste plicht moeten beschouwen hun dat te geven, waar zij recht op hebben.

Na eeuwenlange strijd en hoofdzakelijk door het eigenbelang en winstbejag der reders hebben de zeelieden de allernoodzakelijkste materialen en voorzieningen vastgelegd gekregen in Internationale en Nationale Wetten en Besluiten.

In normale tijden is hier absoluut geen sprake van overdaad en zo zal elkeen begrijpen, dat in deze verschrikkelijke jaren van oorlog, van torpedering, mijnengevaar, luchtbombardementen, het beslist noodzakelijk, het een heilige plicht is, dien, te veel slechts met de mond geroemden kerels, te geven wat zij nodig hebben.

Zij wensen in hoofdzaak invoering van die Nederlandse wetten en besluiten, die overal elders van kracht zijn, zij wensen betrouwbare, goed uitgeruste, reddingsboten, vlotten en zwemvesten, zij wensen ook redelijke verzorging van hun nabestaanden en daar hebben zij recht op.

Alleen dan als zij met de garantie van de Regering of Bestuur hun nabestaanden veilig weten, een redelijke kans hebben hun eigen leven te redden met het, tot het minimum beperkte aantal reddingsmiddelen, eerst dan mogen wij van hen de manhaftige voortzetting van hun strijd verwachten en eerst dan mogen wij hen weer in de ogen zien.

Het bezoek van den Heer Piet Boonstra, den door de Regering aangewezen vertegenwoordiger der Koopvaardij-officieren te New York, zal zeker aangegrepen moeten worden om onze plicht te doen tegenover den zeeman en goed te maken wat wij hun hebben misdaan.

Bijgestaan door bekwame lieden uit hun midden, kan en mag niemand aarzelen hun uiterst redelijke verlangens in te willigen en onmiddellijk ten uitvoer te brengen.

Voorwaar een taak, die wij met de grootste nadruk aanbevelen in de ernstige aandacht van het Bestuur en de Directie der C.S.M.

DE STATEN VAN CURAÇAO.

Donderdagmiddag 17 uur had een vergadering van de Staten plaats. Behalve de Statenleden, waren mede in de vergaderzaal aanwezig de ondervoorzitter en leden van de Raad van Bestuur, leden van de Rechterlijke Macht, Hoofdambtenaren en Militaire Autoriteiten.

De Voorzitter der Staten hield de volgende rede, waarna de daarin bedoelde brief aan Zijne Excellentie den Gouverneur inzake de opvoering van de defensie van Curaçao werd vastgesteld:

Drie jaar reeds woedt de verschrikkelijkste oorlog, die de wereld ooit geteisterd heeft. Het is een worsteling op leven en dood tussen de volken, een strijd, die zich meer en meer uitbreidt over de aardbol. Sedert de verraderlijke aanval der Japanners op Pearl Harbour [Harbor] op 7 December jl. zijn de Verenigde Staten van Noord Amerika in de oorlog gesleurd, hebben alle andere Amerikaanse landen zich solidair verklaard met de machtigste natie van het Westelijk halfrond. De oorlogskreet weerklonk langs onmetelijke boorden van de Pacific [Stille Oceaan]. Weldra stond de Indische Archipel in lichte[r] laaie. Een algemene wereldoorlog.

Curaçao, gedurende meer dan twee jaren van de krijg, onberoerd gebleven door wapengeweld, kwam onlangs voor het eerst in aanraking met den gluiperigen vijand.

Vanaf [van..... af] de Meidagen 1940 in hoge mate bezorgd over het lot van het Moederland in Europa, hebben de Staten van Curaçao zich ernstig bezonnen over de wending van de oorlog sedert 7 December 1941; zij beseffen de grootte en de omvang van de slag, die het Nederlands Imperium wordt toegebracht nu Nederlands Indië ten prooi dreigt te vallen aan de Japanse agressie.

Geen wonder, dat de ernst van de toestand bij alle weldenkenden reactie te weeg brengt. De Staten van Curaçao, zich [van] hun verantwoordelijkheid bewust, een verantwoordelijkheid, die groter wordt, naarmate het gevaar voor dit gebiedsdeel toeneemt, groter naar gelang door het verloop van de oorlog het behoud van Curaçao voor Nederland grotere betekenis krijgt, groter door het besef dat, om het gevaar, dat de wereld bedreigt, ieder lichaam, iedere persoon de zware plicht heeft, alles te doen, wat mogelijk is, om deze oorlog te helpen winnen, de Staten van Curaçao hebben zich beraden, hebben beraadslaagd, en zich spiegelende aan de gang van zaken elders, zijn zij tot de conclusie gekomen, dat het noodzakelijk is de defensie van Curaçao op te voeren. De Staten hebben daarom besloten de volgende brief te richten tot het Bestuur:

Aan Zijne Excellentie,
den Gouverneur van Curaçao,
Alhier.

Willemstad, 12 Maart 1942.

Het verloop van de oorlog in Nederlands Indië heeft iederen Nederlander diep geschokt. De jarenlange voorbereiding van deze wereldoorlog door de as-mogendheden heeft haar een grote voorsprong gegeven, een voorsprong, die niet in korte tijd in te halen was, en die slechts door diep ingrijpende veranderingen. Zo is het te verklaren, dat vele landen ten prooi zijn gevallen aan de agressie der as-mogendheden, waardoor de huidige diep-ernstige toestand geschapen is. Hij die op het moment nog niet tot het besef is gekomen, dat deze wereldoorlog een totale strijd is in de meest verstrekkende betekenis van dit woord, een strijd, waaraan geen enkele democratische staat of democratisch staatsdeel, en zelfs geen enkele persoon zich kan onttrekken, is ziende blind.

Curaçao is, als Nederlands gebiedsdeel, reeds 2 jaren in oorlog. Nederland is na heldhaftige tegenstand door de Duitsers bezet, Nederlands Indië dreigt trots moedige verdediging door de Japanners overweldigd te worden.

Meer dan ooit in het verleden beseffen de Staten, dat op Curaçao de plicht rust, alles wat mogelijk is te doen voor de oorlogvoering; voor de Nederlandse zaak. Dit komt op het ogenblik in de allereerste plaats neer op verdediging van eigen Nederlands grondgebied.

Wel is waar, mag Curaçao zich gelukkig prijzen in de daadwerkelijke hulp van de Verenigde Staten van Noord-Amerika, maar dit ontheft ons niet van de plicht alles te doen, waartoe Curaçao in staat is, en dit te meer als men beseft, dat onze machtige bondgenoot krijg moet voeren aan twee fronten, beide door een Oceaan van het eigen land gescheiden.

En de Staten spreken dan hun overtuiging uit, dat Curaçao **meer kan en moet doen** voor eigen verdediging. Men is van mening, dat de schutterij belangrijk uitgebreid moet worden, door oudere lichtingen op te roepen. In de burgerwacht heeft het Bestuur, desnoods na wijziging der verordening, een middel om velen voor bepaalde diensten af te richten. Men ontveinst zich niet, dat er vele moeilijkheden zich zullen voordoen, dat er voor gezorgd moet worden, dat de bedrijven — in de eerste plaats de oorlogsbedrijven — regelmatig kunnen blijven werken, maar het Bestuur late zich door de moeilijkheden niet afschrikken; en ieteren weerbaren man, zoveel als het enigszins mogelijk is, aan de verdediging te laten deelnemen en daartoe, waar mogelijk, vrouwelijke krachten in bepaalde takken van dienst in te schakelen. Het Bestuur kan zich volkomen verlaten op de loyaliteit van de bevolking. Juist daarom is het een gebiedende eis, dat deze bevolking thans geheel in de verdediging van het gebiedsdeel wordt ingeschakeld, en geoefend en opgeleid in alle onderdelen van de weermacht. Door de sterke opvoering van de wapenproductie in de Verenigde Staten durft men de verwachting uitspreken, dat na enige maanden Curaçao kan rekenen op een regelmatige levering van de modernste wape

De Staten opperen het denkb
dat het Bestuur ter zake een spo
opvoering van de verdediging van
raçao, zich ter zijde laat staan doo
Raad van Defensie, wiens taak
eerste plaats zal zijn ten spoedigst
volledig plan uit te werken.

De Staten achten het urgent, da
zake de betoogde opvoering der de
sie onmiddellijk de nodige sta
worden gedaan.

Het zij hun dan ook vergund
Excellentie daartoe met aandrang
te nodigen.

De Voorzitter,
De Griffier,

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Vr. 13 M
Telegram Afdeling: Hr. Schaap
353, Amalia van Solmslaan 4.
Shipping & Supplies: Hr. Vo
tel. 304, Amalia van Solmslaan
Scheepvaart Afdeling: Hr. La
tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.

Prot. Gem. Emmastad: Ke
sten, Zondag 15 Maart 1942 (
denszondag). 9.30 uur en 1
(Hernhutter Liturgie). Voorg
Ds. C. Th. Steenstra.

Biljartvereniging „Holland". Z
15 Maart as. 10.30 uur Jaarve
ring. Aller opkomst dringend ge
in verband met de as. Paasweek
De bestuursleden worden verzo
10 uur aanwezig te zijn.

Junioren voetbal: Zondag 15
as. 9.30 uur, terrein Rio C
Asiento A — S.U.B.T.
Zondag 15 Maart as. 8.30 u
rein Groot Kwartier: **Groot Kw**
— Asiento C.
Zondag 15 Maart as. 9.30 u
rein Groot Kwartier: **Groot Kw**
— Asiento B.

Sportcentrale Surinamerskamp
sant. Voetbal: Op Zondag 15
zal er een uiterst interessante w
gespeeld worden tussen **Jong S**
— San Lorenzo. Aanvang 16.3
Scheidsrechter: **Dijk.**
Deze wedstrijd houdt verband
de inwijding der vlaggen va
pas opgerichte clubs, en zal o
terd worden door een Sur
„Jazz-band". Na de wedstrijd
een uurtje van vrolijkheid in
worden doorgebracht.

Ons Hoekje.

Dit zullen de Dames lezen.

BEHANDEL UW ELECTRISCHE APPARATEN MET ZACHTHEID!

Spaar uw motor!

Deze week zullen wij eens uitmunten door huishoudelijkheid, iets, wat de laatste tijd wel eens in het gedrang is gekomen!

Nu het iedere dag moeilijker wordt machinerieën en electrische apparaten te krijgen, moeten wij dubbel zuinig zijn op wat we hebben en het bestaan van ieder huishoud-apparaat rekken door een extra-goede behandeling.

Heeft u een naaimachine, stofzuiger, föhn, ventilator, mixer of frigidaire: denkt u er dan aan, dat zij geolied moeten worden. De gebruiksaanwijzingen vertellen u wanneer en waar.

Sommige motoren zijn „permanently oiled", dus voor ééns-en-voor-altijd geolied. Maar zorg, dat u er zeker van bent dat dit het geval is met de uwe, vóór u de oliespuit opdoekt!

Water is altijd slecht gezelschap voor electrische stroom: houd aldus uw snoeren uit de buurt van nattigheid, tenzij zij niet met stof, maar met rubber zijn overtrokken.

Als u uw apparaten schoon gaat maken, draai dan eerst de stroom af of trek de snoer uit het apparaat. Neem nu de niet-electrische delen uit het toestel, zoals de filter uit uw percolator en de schaal uit uw mixer en was deze gewoon tegelijk met uw afwas. Doe echter water in uw percolator en nooit uw percolator in water! Reinig in de regel uw toestellen met een vochtige doek, daarna met een droge nawrijven. En laat geen water binnendruppelen op de plaatsen, waar u de electrische stroom moet aansluiten.

Electrische wafelijzers kunt u houden alsof ze nieuw zijn, door deze eenvoudige voorzorgen in acht te nemen:

Vul het ijzer **helemaal** met beslag, iedere keer, als u wafels bakt. Schakel de stroom, zo gauw u klaar bent met bakken, uit en laat het ijzer openstaan, om af te koelen. Veeg het vet eraf met papieren handdoeken en gebruik vrij vaak een koperen sponsje, om het ijzer zelf grondig schoon te maken.

Om afschaven of bekrassen van émail en metalen te voorkomen, wanneer u hen van moeilijk-te-verwijderen vlekken tracht te ontdoen, moet u kookkachels en andere verwarmingsapparaten eerst af laten koelen tot u hen gemakkelijk kunt aanraken. Dan kunt u hen in water zetten of afwrijven met een natte doek. Gebruik een droge doek of een papieren handdoek, om de gevolgen van het overkoken van uw warmer te verwijderen.

Als uw motor merkbaar langzamer gaat lopen, dan is dit een teken, dat hij overladen is: denk niet, dat hij dit lang volhoudt! Een stukje vast voedsel in de klopper van uw mixer, iets hards in uw molentje of een draad in de naaimachine: zij alle kunnen werken als rem. Forceer uw motor dan niet. Zet de machine af en verwijder de hindernis. Indien een electrisch apparaat enig ongewoon geluid of lucht afgeeft, gebruik het dan niet meer, maar laat het eerst nakijken.

Afvoerbuizen zijn alleen bestemd voor vloeistoffen. Houd daarom vet en vaste stoffen, van welke aard dan ook, uit uw afvoerbuis. Zelfs het beste buizenstelsel verzamelt nog iets vet, wat dan blijft zitten wachten, om ieder brokje afval, dat passeert, vast te grijpen, verwijder dus etensresten uit uw gootsteen, draden en haar uit uw badkuip en vaste wastafel en gebruik nu en dan heet water met soda, om alle vet uit de buizen te verwijderen.

AMIGOE-RECEPTEN VAN DE WEEK.

Vervolgens zullen we ons maar eens uitvoerig aan de schone kookkunst wijden.

Misschien hoort u tot de vrouwen, die op een der vasten-Vrijdagen wel eens achter het net visten (in bijna letterlijke zin!) ofwel werd u misschien door de, wegens de toegenomen „vraag" gestegen prijzen, afgeschrikt, om vis te kopen (Curaçao schijnt van alle plaatsen ter wereld de enige te zijn waar de economische wet „kloppen"!). In dat geval, zal het volgende menu u niet onwelkom zijn.

Tomatensoep, kaasbroodjes, rijst met gestoofde tomaten, vruchten.

Als u geen blikken-soep-liefhebster bent, doch 1½ pond verse tomaten een beetje „prijzig" vindt, kunt u de soep op de volgende manier heel geschikt maken van tomatensap uit blik: het is even lekker, als wanneer u verse tomaten gebruikt.

Tomatensoep.

Men fruit een paar laurierbladen, 4 witte peperkorrels, een kleine ui, een worteltje en één of twee in stukjes gesneden aardappelen zachtjes in 20 gram boter (15 minuten). Daarna voegt men een no. 1 blikje tomatensap toe, en laat alles samen nog ongeveer 15 minuten zachtjes pruttelen, tot de aardappels goed gaar zijn. Voeg daarna water naar smaak toe (ongeveer gelijke hoeveelheid als het gebruikte tomatensap) en zout. Doe het vocht door een zeef, om de kruiden te verwijderen en de aardappels fijn te wrijven en bind het daarna met ongeveer 40 gram bloem en 40 gram boter. De soep wordt afgewerkt met lemoensap en naar verkiezing iets room.

Kaasbroodjes.

30 Gram boter wordt tot room geroerd, en vermengd met 60 gam oude geraspte kaas, iets zout en peper. Van dit mengsel wordt een dikke laag gesmeerd op 6 stukjes geroosterd brood of kleine beschuitjes. Men laat ze in een matig warme oven licht bruin worden.

Rijst met gestoofde tomaten.

300 Gram rijst wordt in wat boter zeer zachtjes gefruit met een gesnipperd uitje (naar verkiezing iets kerry). 9 dl Water of groentennat wordt toegevoegd en de rijst hierin gaargekookt (1½ uur). De rijst wordt in een beboterde puddingvorm flink stevig aangedrukt en direct gestord op een warme schotel. Gestoofde tomaten of plakjes in boter gebakken tomaten worden er om heen gelegd. Met wat fijn gehakte peterselie worden de tomaten bestrooid.

Vervolgens geven wij voor de visliefhebsters nog een Curaçaos recept van Visballetjes.

Visballetjes (Balch'i piscá).

Enkele moten vis (het geschiktst hiervoor zijn: Mulá, Buni of Dradu), 1 grote ui, 1 tomaat, 3 reepjes knoflook, Spaanse peper, 2 sneedjes in water geweekt brood, ½ geraspte nootmuskaat, 1 ei.

Maak de vis schoon en ontdoe hem van vel en graat. Daarna wordt hij in kleine stukjes gesneden, en tegelijk met de ui, tomaat, knoflook, Spaanse peper en de 2 sneedjes geweekt brood door de molen fijn gemalen. Vervolgens wordt zout, een klein beetje geraspte nootmuskaat en een ei toegevoegd en alles tezamen goed dooreen gemengd. Tenslotte maakt men er kleine ballen van (± 5 cm middellijn) en braadt ze in sla-olie in een koekepan mooi bruin.

Het beste geve men er de volgende saus bij:

Vissaus.

In een klein plat braadpannetje doet men een eetlepel boter 1/3 kop azijn, 2/3 kop water, 1 flinke tomaat, ½ grote ui in kleine stukjes gesneden, en een paar reepjes Spaanse peper. Men brengt deze ingrediënten aan de kook en laat ze daarna gedurende ongeveer 20 minuten zacht doorpruttelen, zodat de tomaat en de ui door en door gaar zijn. Als de saus te veel mocht inkoken, kan men iets water bijvoegen.

Enige suggesties voor souper of lunch op vastendagen.

Ik weet niet, of er ook Brabantsen onder mijn lezeressen zijn. Ik herinner mij evenwel, dat het daar gewoonte was, enkele malen in de Vasten te souperen met **chocolade-melk** en **„bestellen"**. „Bestellen" waren een soort cadetjes, die tweemaal gebakken waren en dus iets „beschuiterigs" over zich hadden. Hieraan kunt u hier een heel
dragelijke imitatie maken, doo
Curaçaosen bakker die kleine
van 1 cent te kopen, ze te hal
den, uw oven een beetje op
ken, tot ze croquant zijn. Het
wisseling van uw gewone soup
in ieder geval bij de kinderen
smaak zal vallen!

Mocht u op een vastendag
krijgen voor lunch of souper
eens iets anders geven dan
ren of sardientjes, probeert u
volgende:

Groene Pepers

Men neemt 1 of 2 groene
persoon, afhankelijk van de
snijdt de kapjes eraf en haalt
eruit. Daarna kookt men ze
minuutjes in ruim water.
maakt men gebonden saus
weinig bloem, boter en melk
deze, na toevoeging van een
lepel fijngehakte kruiden
ten), een halve klein gesneden
en wat weinig Maggi-aroma
10 minuten zacht doorkoken
voortdurend roeren. Daarna
2 eetlepels maïs uit blik,
en wat kleingesneden cham
Dan laat men de groene
een brandpannetje met een
ter op een zacht vuur bijna
den, vult haar daarna voor
behulp van 2 lepels, met de
laat ze nog een paar minuten
ven, terwijl men ze voortdu
schuift en bedruipt, zodat
rest van de ragout toe,
roerend, alles tezamen
kunt u dan het kookpunt
Inplaats van „Cream-Style
kan men ook „Whole Kernel
nemen: men maakt dan even
méér gebonden saus.